

PŘÍRUČKA

**pro vlastníky podzemních objektů
nebo jimi písemně pověřené provozovatele**

OBSAH:

ÚVOD.....	2
1. PLATNÁ LEGISLATIVA K PROBLEMATICE PODZEMNÍCH OBJEKTŮ.....	3
2. NA KTERÉ STAVBY V PODZEMÍ SE NEVZTAHUJE ZÁKON?	4
3. KTERÉ STAVBY V PODZEMÍ LZE PODLE ZÁKONA POVAŽOVAT ZA PODZEMNÍ OBJEKTY?	5
4. CO SE ROZUMÍ POD POJMEM „BEZPEČNÝ STAV PODZEMNÍHO OBJEKTU“?.....	8
5. JAKÁ JE PŮSOBNOST ORGÁNŮ STÁTNÍ BÁŇSKÉ SPRÁVY?	20
6. JAKÉ JSOU PRAVOMOCI STÁTNÍ BÁŇSKÉ SPRÁVY PŘI VÝKONU VRCHNÍHO DOZORU NAD ZAJIŠŤOVÁNÍM BEZPEČNÉHO STAVU PODZEMNÍCH OBJEKTŮ?	22
7. ZÁVĚR.....	27
PŘÍLOHY:	28
MÍSTO PRO POZNÁMKY:	41

Poznámky

k první¹ a poslední² stránce obálky příručky.

¹Fotografie z archivu Českého báňského úřadu znázorňuje příklad citlivého provedení zajištění opuštěného důlního díla ústícího na povrch, příhodného situování místa pro krátký odpočinek, správného umístění bezpečnostních tabulek a umístění dalších doprovodných informací o historii a dalších pamětihodnostech v blízkém okolí.

² Obrázek poskytuje detailnější pohled do zrekonstruované části opuštěného důlního díla. Za povšimnutí zejména stojí precizní návrh a dokonalé řemeslné provedení portálu z přírodního kamene z nedalekého okolí a kovaných vstupních mřížových dveří. Z dalšího detailního pohledu do historického podzemí je patrný nalezený a zrestaurovaný důlní vůz s podrobnějším popisem a obrázek s vyobrazením repliky sv. Barbory - patronky všech horníků, převzaté z oltáře z roku 1888 v kostele Sedmiradostné Panny Marie v Malých Svatoňovicích.

Úvod

Pokud na území České republiky vlastníte podzemní objekt, nebo na základě písemného pověření vlastníka tohoto podzemního objektu jste jeho provozovatelem, jste povinni bez ohledu na vaši odbornou způsobilost či právní subjektivitu plnit své dále uvedené zákonné povinnosti.

Tato příručka obsahuje výčet vašich zákonem stanovených povinností ke dni 31. března 2013. Paragrafové znění vybraných ustanovení zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, (v textu zvýrazněno tučným písmem) je doplněno komentářem autora a dalšími souvisejícími povinnostmi uvedenými ve vyhlášce č. 49/2008 Sb., o požadavcích k zajištění bezpečného stavu podzemních objektů, ve znění pozdějších předpisů (v textu uvedeno kurzívou).

Jestliže uvedené povinnosti neplníte, vystavujete se možnosti správního řízení a ze strany státní báňské správy uložení pokuty až do výše 2 000 000 Kč.

1. Platná legislativa k problematice podzemních objektů

Podmínky pro bezpečné provozování podzemních objektů upravují ke dni 31. března 2013 tyto právní předpisy:

- zákon č. 61/1988 Sb., ve znění zákona č. 376/2007 Sb. a zákona č. 184/2011 Sb.³ (dále jen „zákon“),
- vyhláška č. 49/2008 Sb., o požadavcích k zajištění bezpečného stavu podzemních objektů, ve znění vyhlášky č. 13/2013 Sb. (dále jen „vyhláška“).

³ Pozn. jedná se pouze o věcné novely upravující podmínky pro bezpečné provozování podzemních objektů, ke dni 31. března 2013 byl zákon č. 61/1988 Sb., změněn celkem 27x.

2. Na které stavby v podzemí se nevztahuje zákon?

Zákon se nevztahuje na podzemní objekty, které podléhají dozoru Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva dopravy a Ministerstva spravedlnosti, pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 1 odst. 3 písm. d).

Na území České republiky je řada staveb, které lze při splnění dalších podmínek označit jako podzemní objekty.

Stavby v podzemí např. využívané jako podzemní vojenské nemocnice, podléhají podle stávající právní úpravy dozoru Ministerstva obrany. Další podzemní stavby, podle druhu užívání mohou podléhat dozoru Ministerstva vnitra ČR nebo dozoru Ministerstva spravedlnosti ČR.

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, upravuje kontrolu stavu staveb v podzemí tzv. kontrolou provozně technického stavu staveb železničního spodku, který tvoří nejenom drážní zemní těleso a odvodňovací a regulační stavby, ale také samotné staniční a traťové tunely. V případě dálničních a silničních tunelů stanovuje nezbytná bezpečnostní opatření nařízení vlády č. 264/2009 Sb., o bezpečnostních požadavcích na tunely podzemních komunikací delších než 500 m. Z tohoto důvodu podzemní stavby, jako např. železniční a silniční tunely, spadají pod dozor Ministerstva dopravy.

Z taxativního výčtu dozorujících orgánů státní správy lze dovodit rozsah (působnost) i státní báňské správy. Státní báňská správa tak „dozoruje“⁴ ostatní stavby v podzemí, pokud splňují další požadavky zákona.

⁴ Podle zákona orgány státní báňské správy vykonávají vrchní dozor mj. nad zajišťováním bezpečného stavu podzemních objektů.

3. Které stavby v podzemí lze podle zákona považovat za podzemní objekty?

Za podzemní objekty se pro účely zákona považují podzemní prostory vytvořené ražením včetně jejich přístupových částí, jedná-li se o

- a. tunely a štoly metra,
- b. ostatní tunely a štoly, pokud jejich délka přesahuje 50 m,
- c. kolektory včetně jejich hloubených částí a spojovacích šachet,
- d. jiné prostory o objemu větším než 1000 m³ zpřístupněné veřejnosti nebo využívané k podnikatelské činnosti,
- e. stavby pro účely ochrany obyvatelstva,
- f. kanalizační stoky o světlém průřezu větším než 2 m², pokud jejich délka přesahuje 50 m,
- g. odvodňovací a vodovodní štoly o světlém průřezu větším než 2 m², pokud jejich délka přesahuje 50 m,
- h. bývalá stará nebo opuštěná důlní díla následně zpřístupněná veřejnosti nebo využívaná k podnikatelské činnosti.

(§ 37 odst. 1 písm. a) – h))

Zákon taxativním výčtem staveb v podzemí a stanovením jejich konkrétních parametrů definuje podzemní objekt jako podzemní prostor vytvořený ražením.

Pojem „ražení“ dlouhých důlních nebo podzemních děl zpravidla zahrnuje rozpojování hornin např. s použitím výbušnin, nakládání a odvoz rozpojeného materiálu a podle potřeby vyztužování důlního nebo podzemního díla – vzniklého podzemního prostoru. Jedná se o nejstarší hornický způsob vytváření dlouhých podzemních prostor v soudržných horninách.

Důlním dílem se rozumí podzemní prostor vytvořený hornickou činností (nejčastěji otvírka, příprava a dobývání vyhrazeného ložiska nerostů (všechny druhy uhlí, radioaktivní nerosty a další vyjmenované nerosty v horním zákoně, na nichž má ČR zájem)). Za důlní dílo se také považuje i větrací, odvodňovací, těžební a záchranný vrt a jiné vrty, které plní funkci důlního díla. Za důlní dílo se však nepovažuje vyhledávací a průzkumný vrt.

Podzemním dílem se rozumí podzemní prostor vytvořený činností prováděnou hornickým způsobem (nejčastěji dobývání ložisek nevyhrazených nerostů, dále podzemní práce spočívající v hloubení důlních jam a studní, v ražení štol a tunelů, jakož i vytváření podzemních prostorů o objemu větším než 300 m³ horniny).

Staré důlní dílo báňské předpisy označují jako důlní dílo v podzemí, které je opuštěno a jehož původní provozovatel ani jeho právní nástupce neexistuje nebo není znám. Za opuštěné důlní dílo lze považovat důlní dílo, které splnilo svůj účel a je znám jeho majitel.

Vyhláška dále dělí podzemní objekty z hlediska možného vstupu do nich takto:

- a) *podzemní objekty nebo jejich části volně přístupné,*
- b) *podzemní objekty nebo jejich části přístupné jen s doprovodem,*
- c) *podzemní objekty za provozu přístupné jen pracovníkům provozovatele podzemního objektu,*
- d) *podzemní objekty za provozu nepřístupné.*

Vyhláška dále dělí podzemní objekty podle způsobu zajištění ostěním na:

- a) *podzemní objekty trvale zajištěné v celé délce ostěním z betonu, cihel a jiných trvanlivých materiálů obdobných vlastností,*
- b) *podzemní objekty trvale zajištěné v celé délce ostěním jiným než uvedeným v písmenu a),*
- c) *podzemní objekty zajištěné zcela nebo zčásti dočasným ostěním a podzemní objekty celé nebo zčásti bez ostění.*

Podzemní objekty jsou rozděleny ze dvou hledisek. Jednak z hlediska možnosti vstupu do nich a z hlediska způsobu jejich zajištění proti pádu horniny a vlivu tlaku, zejména nadložních vrstev.

V rozdělení objektů podle způsobu zajištění ostěním (*pro účel vyhlášky se za ostění považuje soubor výztužných prvků sloužících k zajištění světlého průřezu podzemního objektu před jeho nežádoucí deformací horskými tlaky, k zajištění proti uvolňování a opadávání horniny nebo obdobným vlivům*) bylo zohledněno hornické riziko. Hornické riziko může spočívat v nejistých geologických podmínkách, v jakých se podzemní objekt vyrazil. Dalšími hornickým rizikem může být odezva horninového prostředí na způsob zajištění ostěním. Dalším rizikem může být i jiný způsob užívání objektu. Pokud jsou hodnoty mechanických parametrů vlastností hornin, které vstupují

do statických výpočtů zatíženy značnou nejistotou, je zpravidla volen způsob zajištění ostěním, neboť vlastnosti betonu, oceli, cihelného zdiva apod. lze stanovit s dostatečnou přesností.

K těmto hlediskům se pak váží konkrétní povinnosti a různé lhůty pravidelných prohlídek.

Za podzemní objekty podle tohoto zákona se nepovažují podzemní objekty, které podléhají technickobezpečnostnímu dohledu podle zvláštního právního předpisu, a dálniční, silniční a železniční tunely, s výjimkou tunelů a štol metra (§ 37 odst. 2).

Principem právního vymezení pojmu podzemní objekt je stanovení dalšího kritéria - tzv. technickobezpečnostního dohledu. Některé podzemní objekty jsou současně i vodními díly ve smyslu zvláštního právního předpisu - zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Na tyto objekty se vztahuje vyhláška č. 471/2001 Sb., o technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly, ve znění pozdějších předpisů, která stanovuje rozsah kontrol včetně hodnocení vlivu manipulace s vodou ve vodních nádržích a zdržích.

Stejný princip je uplatněn u dálničních, silničních a železničních tunelů, s výjimkou tunelů a štol metra.

Účelem tohoto ustanovení je stanoveným kritériem vytvořit podmínky pro jednotný a nekolizní výkon veřejné správy.

4. Co se rozumí pod pojmem „bezpečný stav podzemního objektu“?

Bezpečným stavem podzemního objektu se pro účely zákona rozumí stav, který neohrožuje bezpečnost pádem nebo tlakem hornin, popřípadě obdobnými vlivy, které mohou narušit statiku podzemních prostor. Nelze-li ohrožení uvedená ve větě předchozí vyloučit, zajišťuje se bezpečnost vyraženého podzemního prostoru technologickými prvky proti tlaku, popřípadě proti uvolňování horniny nebo proti obdobným vlivům, které mohou narušit statiku podzemních prostor. K udržování bezpečného stavu podzemního objektu patří i zajištění podzemního objektu proti nahromadění výbušných nebo jinak nebezpečných nebo zdraví škodlivých látek a plynů v něm a zajištění bezpečného stavu přístupových cest v podzemí (§ 37 odst. 3).

Jedná se o definování bezpečného stavu podzemního objektu a zároveň o rámcové vymezení obsahu a rozsahu kontrol podzemních objektů.

Pád nebo tlak horniny je spojován s bezpečným stavem podzemního objektu z několika důvodů.

- 1) Pád horniny, materiálu, břemen, předmětů, přiražení, náraz, odlétnutí, popř. zavalení pracovního prostoru jsou státní báňskou správou většinou vyhodnocovány jako nejčastější zdroje pracovních úrazů (mimo smrtelných).
- 2) Drobné opadávání horniny nebo projevující se tlakové projevy mohou signalizovat potřebu přehodnocení bezpečnosti nebo použitelnosti konstrukce např. použité trvalé výztuže (soubor technologických prvků sloužících k zajištění stability podzemního díla po celou dobu jeho stanovené životnosti).

Technologickými prvky proti tlaku, popřípadě proti uvolňování horniny nebo obdobným vlivům, které mohou narušit statiku podzemních prostor, jsou různé druhy výztuží, jako podpěrná ocelová výztuž, železobetonová výztuž ze stříkaného nebo litého betonu, dřevěná výztuž, svorníková výztuž atd.

- 3) Další doprovodné projevy, obvykle probíhající v nadložních horninách podzemního objektu, mohou navíc ovlivňovat i bezpečný stav (statiku) staveb situovaných na povrchu.

K podrobnějšímu výkladu obsahu pojmu „bezpečný stav podzemního objektu“ přispěje i další pojem z vyhlášky. Ta pro svůj účel upravuje pojem „narušený podzemní objekt“. *Jedná se o takový podzemní objekt, jehož bezpečný stav je ohrožen pádem nebo tlakem hornin, popřípadě obdobnými vlivy, které mohou narušit jeho statiku.*

Vyhláška konkrétněji definuje co je narušený podzemní objekt a v důsledku čeho může k narušení dojít. Mezi vlivy, které mohou narušit statiku podzemního objektu, náleží např. nevyhovující stav výztužných prvků v důsledku koroze, podmáčení podzemního objektu doprovázené ztrátou únosnosti výztužných prvků. Narušit statiku podzemního objektu může i ražba jiného podzemního díla ve vzdálenosti, která nezabrání ovlivnění např. dříve vyraženého podzemního objektu.

S udržováním bezpečného stavu podzemních objektů souvisí také větrání. Je prokázáno, že dlouhodobé a nepříznivé vlivy prostředí se projevují nejen na zdraví osob, ale i v materiálových změnách použité výztuže (u podzemních objektů bez výztuže může docházet ke zvětrávání pevných a soudržných hornin).

K zajištění vhodného ovzduší pro osoby v podzemí (podzemní objekt a přístupové cesty) odkazují na nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů, které mj. stanovuje konkrétní požadavky na zajištění větrání podzemního objektu proti nahromadění výbušných nebo jinak nebezpečných nebo zdraví škodlivých látek a plynů v něm. Lze v něm rovněž dohledat bližší hygienické požadavky z hlediska větrání, a to nejen k ochraně zdraví zaměstnanců, ale i pro pracoviště s přístupem veřejnosti. Jsou zde také uvedeny konkrétní hodnoty a požadavky k zajištění dostatečné výměny vzduchu přirozeným, nuceným nebo kombinovaným větráním venkovním vzduchem, jakož i podmínky pro spuštění nouzového větrání.

U dalších podzemních objektů (stavby pro účely ochrany obyvatelstva) je konkrétně vyhláškou č. 75/2001 Sb., kterou se stanoví báňsko-technické podmínky pro zřizování, využití a ochranu důlních děl vybraných pro využití při krizových situacích pro uplatňování preventivních, technických a bezpečnostních opatření a provádění kontrol, mj. stanoveno:

- „Zvláštní důlní dílo musí být nepřetržitě větráno tak, aby obsah škodlivin v ovzduší nepřekročil hodnoty stanovené zvláštním předpisem. Ve zvláštním

důlním díle, kde nelze vyloučit výskyt metanu, musí být větrání zajištěno tak, aby koncentrace metanu v ovzduší nepřekročila 1 %.

- Ve zvláštním důlním díle a přístupových cestách k němu musí být zajištěno pro dobu krizové situace nepřetržité měření koncentrací CO₂ a CO, popřípadě metanu a jiných škodlivých plynů, jejichž výskyt lze předpokládat. Měřiče, popřípadě čidla musí být umístěny v místech, kde lze výskyt škodlivých plynů předpokládat.

Povinnost měření stanovených přípustných hodnot koncentrací plyných škodlivin v ovzduší úzce souvisí s další povinností - provádět ve stanovených lhůtách prohlídky k ověřování bezpečného stavu podzemních objektů prostřednictvím organizace, která má zřízenou báňskou záchrannou stanici.

Vlastník podzemního objektu nebo jím písemně pověřený provozovatel je povinen udržovat podzemní objekty v bezpečném stavu a provádět ve stanovených lhůtách prohlídky k ověřování bezpečného stavu podzemních objektů prostřednictvím organizace, která má zřízenou báňskou záchrannou stanici (§ 37 odst. 4).

Zajištění báňské záchranné služby neznamena zřízení báňské záchranné stanice vlastníkem podzemního objektu nebo jím písemně pověřeným provozovatelem.

K naplnění cit. povinnosti je uveden úplný seznam organizací (zřizovatel), které mají zřízenou báňskou záchrannou stanici, vč. adres a telefonického kontaktu:

- 1) Hlavní báňská záchranná stanice Ostrava, jejímž zřizovatelem je OKD, a.s., OKD, HBZS, a.s., Lihovarská 10, 716 03 Ostrava Radvanice, tel. 596 258 111.
- 2) Hlavní báňská záchranná stanice Most, jejímž zřizovatelem je Litvínovská uhelná, a.s., HBZS Most, Vančurova 2332, 434 00 Most, tel. 476 707 489.
- 3) Hlavní báňská záchranná stanice Hodonín, jejímž zřizovatelem je MND a.s., MND a.s., Úprkova 807/6, 695 01 Hodonín, tel. 518 358 384.
- 4) Hlavní báňská záchranná stanice Praha, jejímž zřizovatelem je Energie - stavební a báňská a.s., Hlavní báňská záchranná stanice Praha a.s., Za opravnou 276/8, 151 23 Praha 5 - Motol, tel. 257 282 707, 257 282 701.

- 5) Závodní báňská záchranná stanice Dolní Rožínka, tel. 566 593 999, 566 567 483, jejímž zřizovatelem je DIAMO s. p., odštěpný závod GEAM, 592 51 Dolní Rožínka.
- 6) Závodní báňská záchranná stanice Hamr, tel. 487 894 401, 487 892 833, jejímž zřizovatelem je DIAMO s. p., odštěpný závod TUÚ, Pod Vinicí 84, 471 27 Stráž pod Ralskem.
- 7) Závodní báňská záchranná stanice SU Sokolov, tel. 606 662 352, jejímž zřizovatelem je Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., Staré náměstí 69, 356 01 Sokolov.
- 8) Závodní báňská záchranná stanice dolu Centrum, tel. 478 009 260, 726 039 260, jejímž zřizovatelem je Důl Kohinoor a.s., v likvidaci, Dolní Jiřetín č. 5, 435 43 Horní Jiřetín.
- 9) Závodní báňská záchranná stanice Odolov, tel. 602 168 148, Malé Svatoňovice 542 34, jejímž zřizovatelem je Palivový kombinát Ústí s. p.

Další podrobnosti, zejména o organizaci a úkolech báňské záchranné služby, o vybavení báňských záchranných stanic a o požadavcích na odbornou způsobilost členů báňských záchranných sborů, upravuje vyhláška č. 447/2001 Sb., o báňské záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů. Z výčtu požadavků stanovených cit. vyhláškou je nepochybné, že báňské záchranné sbory musí disponovat odborně způsobilými báňskými záchranáři a potřebnou technikou k provádění prohlídek zaměřených k ověřování bezpečného stavu podzemních objektů.

Obsah písemného pověření vlastníkem podzemního objektu nebo jím písemně pověřeným provozovatelem není báňskými předpisy blíže specifikován. Předpokládá se, že shora uvedené písemné pověření, popř. objednávka se smlouvou na ověřování bezpečného stavu podzemních objektů báňskou záchrannou stanicí bude do konce roku 2013 splňovat požadavky uvedené v obchodním zákoníku nebo v občanském zákoníku (od 1. ledna 2014 pouze podmínky stanovené novým občanským zákoníkem).

Podrobnější podmínky spojené s ověřováním bezpečného stavu podzemních objektů specifikuje vyhláška. Konkrétně § 4 odst. 1 – 3 vyhlášky upravuje.

(1) Stav podzemních objektů se ověřuje prohlídkami. Prohlídkou se ověřuje bezpečný stav podzemního objektu, zejména stav jeho ostění a dodržení požadovaného

volného profilu, zajištění větrání podzemního objektu proti nahromadění výbušných nebo jinak nebezpečných nebo zdraví škodlivých látek a plynů v něm a zajištění přístupových cest v podzemí, zjišťují se a dokumentují poškozená, popřípadě deformovaná místa a místa nežádoucích průniků kapalin, plynů nebo jiných látek do podzemního objektu; zvláštním druhem prohlídky je prohlídka narušeného podzemního objektu.

Zde se vyhláškou stanovuje povinnost vlastníka podzemního objektu nebo jím písemně pověřeného provozovatele ověřovat stav podzemního objektu prohlídkami. Báňské záchranné stanice disponující odborně způsobilými báňskými záchranáři a potřebnou technikou v průběhu prohlídek zjistí objektivní stav, který dále zhodnotí v popisu podzemního objektu v rozsahu stanoveném v příloze č. 2 vyhlášky. Báňské záchranné sbory jsou schopné zhodnotit i další požadavky báňských a dalších předpisů. Především požadavky, které se týkají zajištění větrání podzemního objektu, posouzení nebezpečí výbuchu plynu nebo prachu, popř. možnost zaplynování prostoru podzemního objektu nedýchatelnými plyny.

Je nutno zdůraznit, že tento fakt však v žádném případě nezbavuje majitele nebo jím písemně pověřovaného provozovatele podzemního objektu, odpovědnosti za průběžné udržování bezpečného stavu podzemního objektu (v tomto případě z hlediska větrání“).

K tzv. „neustálému“ nebo „průběžnému“ ověřování bezpečného stavu podzemního objektu, nejen z hlediska větrání, by měl majitel nebo jím písemně pověřený provozovatel podzemního objektu stanovit s ohledem k místním podmínkám další kontroly. Kontroly mohou provádět poučené osoby vybavené odpovídající měřicí technikou a výsledek provedených kontrol by měl být zaznamenáván. Jedná se o základní zásadu, která slouží jak na ochranu zaměstnance, tak i na ochranu zaměstnavatele.

- (2) *Prohlídka se provede na žádost vlastníka podzemního objektu nebo jím písemně pověřeného provozovatele (dále jen „ustanovená osoba“) prostřednictvím odborně způsobilých zaměstnanců organizace, která má zřízenou báňskou záchrannou stanicí. K žádosti se při první prohlídce nebo při změně stavby přiloží kolaudační rozhodnutí nebo jiný doklad o povolení užívat podzemní objekt.*

Zde je stanoven způsob ověřování bezpečného stavu podzemních objektů pravidelnými prohlídkami a v obecném rozsahu i náplň těchto prohlídek. O provedení prohlídky žádá vlastník nebo provozovatel, popřípadě je umožněno přenést tuto povinnost na ustanovenou osobu. Na ustanovenou osobu nejsou kladeny žádné kvalifikační požadavky a ani odborná způsobilost. Pouze se po ní požaduje, aby zajišťovala pravidelné prohlídky, měla přístup k technické dokumentaci, a aby komunikovala s orgány státní báňské správy. Přičemž zajištěním se rozumí objednání a garance provedení prohlídky báňskou záchrannou službou.

S pojmem „ustanovená osoba“ jsou spojeny další povinnosti uvedené v přechodných ustanoveních vyhlášky.

§ 9 odst. 1 vyhlášky stanovuje, *aby ustanovená osoba požádala o provedení první prohlídky podzemního objektu nebo jeho části volně přístupné, podzemního objektu nebo jeho části jen s doprovodem a prohlídky podzemního objektu za provozu přístupného jen pracovníkům provozovatele podzemního objektu, do 60 dnů ode dne nabytí účinnosti vyhlášky (ode dne 1. března 2008).*

U podzemního objektu za provozu nepřístupného, aby ustanovená osoba požádala o provedení první prohlídky ve lhůtě dvou měsíců před termínem nejbližší prohlídky uvedeným v projektové, popřípadě provozní dokumentaci podzemního objektu, nejpozději však do 31. prosince 2016.

§ 9 odst. 2 vyhlášky stanovuje *ustanovené osobě zaslat identifikační údaje uvedené v přílohách č. 1 a 2 o podzemních objektech za provozu nepřístupných ve lhůtě 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti vyhlášky obvodnímu báňskému úřadu.*

(3) *O výsledku prohlídky vypracuje zprávu ten, kdo prohlídku provedl, a to nejpozději do 7 dnů od ukončení prohlídky. Součástí zprávy jsou identifikační údaje potřebné pro vedení evidence podzemních objektů zpracované podle přílohy č. 1 vyhlášky. Pro účely evidence se při první prohlídce provede zhodnocení míry rizika podzemního objektu podle přílohy č. 2 vyhlášky s návrhem, zda má být pro daný objekt zajištěna báňská záchranná služba; zhodnocení se provede též v případě, že došlo k podstatné změně stavu podzemního objektu nebo ke změně zatřídění podle § 3 odst. 1. Zpráva o prohlídce se v jednom vyhotovení založí do dokumentace podzemního objektu podle § 8 a v jednom vyhotovení*

se neprodleně zašle obvodnímu báňskému úřadu, v jehož obvodu se podzemní objekt nachází.

Jedná se o zakotvení výše uváděné základní zásady sepsat zprávu o výsledku prohlídky. Dále pak zajistit předání zprávy obvodnímu báňskému úřadu, příslušnému podle místa, kde se podzemní objekt nachází. V příloze č. 1 je uveden příklad zhotoveného popisu podzemního objektu s uvedením identifikačních údajů, zhotovený báňskými záchranáři.

Podrobnější podmínky spojené s prohlídkami podzemních objektů stanovuje rovněž vyhláška. V § 5 odst. 1 – 3 vyhláška upravuje.

(1) Při prohlídce stavu podzemního objektu se posuzuje

- a) funkčnost, celistvost, popřípadě tuhost ostění z hlediska stability a účelu podzemního objektu, včetně lokalizace míst s narušeným ostěním,*
- b) tvar příčného, případně i podélného profilu podzemního objektu a jeho případné změny,*
- c) vliv zabudovaných, popřípadě provozovaných technologických zařízení na stav ostění,*
- d) nežádoucí průsak kapalin nebo průnik plynů do podzemního objektu a jeho vliv na ostění, způsob odvádění vody vniklé do podzemního objektu,*
- e) stav větrání podzemního objektu a jeho vliv na ostění, zajištění podzemního objektu proti nahromadění výbušných nebo jinak nebezpečných nebo zdraví škodlivých látek a plynů v něm,*
- f) schůdnost a průchodnost používaných cest včetně přístupových cest a zajištění vstupu do podzemního objektu.*

U podzemního objektu zajištěného zcela nebo zčásti dočasným ostěním a u podzemního objektu, který je celý nebo zčásti bez ostění, se posuzuje také soudržnost horniny a riziko samovolného opadávání horniny.

Zde se mj. stanovuje při prohlídce průběžně vyhodnocovat rizika resp. provést hodnocení míry rizika podzemního objektu. Příklad zhodnocení míry rizika báňskými záchranáři je uveden v příloze č. 2.

(2) Při prohlídce se ověřují, doplňují, popřípadě upravují identifikační údaje o podzemním objektu a hodnocení míry rizika podzemního objektu.

(3) *Nejpozději při každé třetí prohlídce se zkontroluje a vyhodnotí korozivní úbytek přístupných ocelových konstrukcí ostění, pokud jsou součástí podzemního objektu a jsou vystaveny účinkům vlhkosti nebo agresivních látek.*

Zde se nepřímou také upozorňuje na možnost nedostatečného větrání podzemního objektu a s tím související vysokou vlhkost ovzduší ve vztahu ke korozi výztužných kovových prvků. Vyhodnocení koroze ocelových konstrukcí ostění je požadováno vyhláškou při každé třetí pravidelné prohlídce. U podzemních objektů vyražených bez výztuže v pevných a soudržných horninách vyhláška upozorňuje na potřebu posoudit také riziko samovolného opadávání horniny. Na základě zprávy o prohlídce objektu předložené obvodnímu báňskému úřadu a zjištění, že podzemní objekt není v pořádku, provede inspekční prohlídku podzemního objektu příslušný obvodní báňský inspektor. Ten na základě výsledků prohlídek může požadovat po vlastníku podzemního objektu nebo jím písemně pověřeném provozovateli, pokud již tak sami neučinili, zajistit ve stanovené lhůtě prohlídku narušeného objektu resp. závazným příkazem nařídit odstranění zjištěných vad.

K zajištění bezpečného stavu podzemních objektů také vyhláška podrobněji upravuje prohlídky narušených podzemních objektů. U prohlídky již narušeného podzemního objektu vyhláška požaduje, *aby prohlídku provedl odborník s výslovně uvedenou příslušnou odbornou způsobilostí schopný posoudit stav narušeného ostění (případně včetně betonové sekundární výztuže).* S účinností od 1. ledna 2013 je možno také využít odborných znalců jmenovaných Českým báňským úřadem a zveřejněných na webových stránkách na www.cbusbs.cz.

Nedostatečný stav ostění by mohl vést k vážnému ohrožení podzemního objektu a tím i jeho funkčnosti. Daný odborník proto také navrhne způsob opravy narušeného podzemního objektu. Opravu pak musí zajistit vlastník podzemního objektu nebo jím písemně pověřený provozovatel.

Konkrétní požadavky na rozsah prohlídek jsou zřejmé z obsahu níže citovaného ustanovení § 6 odst. 1 – 6 vyhlášky, které požaduje:

(1) *Při prohlídce narušeného podzemního objektu se posuzuje stav narušeného nebo deformovaného ostění podzemního objektu, stavebních konstrukcí a prvků včetně případných uzavíracích hrází ve vztahu k projektové dokumentaci, popřípadě*

k dokumentaci pořízené při předcházející prohlídce narušeného podzemního objektu. Při tom se vychází z dokumentace skutečného provedení podzemního objektu, která je součástí kolaudačního rozhodnutí, nebo ze zjednodušené dokumentace, popřípadě dokumentace, která byla zhotovena po předchozí opravě podle odstavce 6; není-li dokumentace, vychází se z účelu, pro který má podzemní objekt sloužit.

- (2) Prohlídku narušeného podzemního objektu provádí osoba s odbornou způsobilostí závodního dolu nebo závodního nebo báňského projektanta nebo autorizovaný inženýr pro obor dopravní stavby nebo statika a dynamika staveb nebo geotechnika (dále jen „odborník“).*
- (3) O výsledku prohlídky narušeného podzemního objektu vypracuje zprávu ten, kdo ji provedl, a to nejpozději do 14 dnů od ukončení prohlídky. Přílohou zprávy jsou i dílčí zprávy všech specialistů podílejících se na této prohlídce, výsledky provedených měření včetně jejich vyhodnocení a obrazová a měřická dokumentace zhotovená v rámci prohlídky. Zpráva o prohlídce narušeného podzemního objektu se v jednom vyhotovení založí do dokumentace provozovaného podzemního objektu podle § 8 a v jednom vyhotovení se neprodleně zašle obvodnímu báňskému úřadu.*
- (4) Ve zprávě o prohlídce narušeného podzemního objektu odborník uvedený v odstavci 2 navrhne požadavky na opravu narušeného stavu podzemního objektu.*
- (5) Při práci k opětovnému zajištění stability podzemního objektu se postupuje podle jiných právních předpisů.*
- (6) Po provedení opravy narušeného, popřípadě deformovaného ostění se zdokumentuje stav ostění v předmětném úseku a odborník uvedený v odstavci 2 posoudí, zda oprava splnila svůj účel a je-li možné podzemní objekt dále bezpečně provozovat.*

K zajištění bezpečného stavu podzemních objektů také vyhláška podrobněji upravuje lhůty prohlídek podzemních objektů. § 7 odst. 1 – 3 vyhlášky stanovuje:

- (1) Nestanovuje-li kolaudační rozhodnutí podzemního objektu jinak, nesmí být lhůty od poslední provedené prohlídky delší, než stanovuje příloha č. 3 této vyhlášky.*
- (2) Prohlídky podzemních objektů se provádějí podle harmonogramu vypracovaného ustanovenou osobou.*

(3) Prohlídka narušeného podzemního objektu se provede bezodkladně po zjištění, že bezpečný stav podzemního objektu je narušen.

Ustanovení tak řeší lhůty pravidelných prohlídek podzemních objektů s odvoláním na přílohu č. 3 vyhlášky. Prohlídky narušeného podzemního objektu musí provádět odborně kvalifikované osoby, které musí splňovat tuto odbornou kvalifikaci:

- závodní dolu jako fyzická osoba odpovědná za bezpečné a odborné řízení hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem na dole musí mít odbornou kvalifikaci získanou absolvováním alespoň magisterského studijního programu a odbornou praxi při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem alespoň čtyři roky,
- závodní jako fyzická osoba odpovědná za bezpečné a odborné řízení hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem na provozech, kde není stanovena funkce závodního dolu nebo závodního lomu, musí mít odbornou kvalifikaci získanou absolvováním alespoň bakalářského studijního programu a odbornou praxi v příslušné regulované činnosti alespoň dva roky, nebo alespoň odbornou kvalifikaci v rozsahu středního vzdělání s maturitní zkouškou a odbornou praxi při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem alespoň čtyři roky,
- báňský projektant jako fyzická osoba způsobilá projektovat nebo navrhovat objekty a zařízení, které jsou součástí hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, vypracovávat plány a dokumentaci týkající se hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, pokud nejsou upraveny zvláštním právním předpisem, musí mít odbornou kvalifikaci získanou absolvováním alespoň magisterského studijního programu a odbornou praxi při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem alespoň jeden rok, nebo alespoň odbornou kvalifikaci v rozsahu středoškolského vzdělání zakončeného maturitou a odbornou praxi při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem alespoň čtyři roky.

Příloha konkretizuje lhůty pravidelných prohlídek podle přístupnosti a kvality výztužných prvků použitých v podzemních objektech.

Vlastník podzemního objektu nebo jím písemně pověřený provozovatel je povinen ohlásit obvodnímu báňskému úřadu existenci, zřízení, nabytí a likvidaci podzemního objektu, změny v jeho rozsahu nebo využití, identifikační údaje podzemního objektu a změny těchto údajů (§ 37 odst. 6).

Český báňský úřad má v souhrnné evidenci ke dni 31. března 2013 zaevidováno 531 podzemních objektů. Tzv. „ohlašovací povinnost“ si splnili především vlastníci podzemních objektů nebo jimi písemně pověření provozovatelé, kteří podzemní objekty aktivně provozují a potřebují je ke své činnosti. Není vyloučeno, že existují i další podzemní objekty, jejichž existenci dosud jejich vlastníci či provozovatelé obvodnímu báňskému úřadu neohlásili. Důvodem může být skutečnost, že o povinnosti ohlášení nevědí. Také je možné, že jsou si vědomi špatného stavu podzemního objektu a obávají se komplikací. Velmi reálná je i situace, že celá řada podzemních objektů nemá provozovatele a vlastník není znám. V těchto objektech je možno očekávat výrazně horší stav.

Organizace, u podzemních objektů vlastníci podzemního objektu nebo jím písemně pověřený provozovatel, jsou povinni orgánům státní báňské správy kdykoliv umožnit vstup do objektů, zařízení a na pracoviště, předložit potřebné materiály, dokumentaci, odborné posudky a podat požadované informace a vysvětlení. Organizace, u podzemních objektů vlastníci podzemního objektu nebo jím písemně pověřený provozovatel, jsou dále povinni poskytovat potřebnou součinnost orgánům státní báňské správy a vytvářet jim podmínky k nerušenému a rychlému výkonu vrchního dozoru (§ 39 odst. 4).

Spolupráce mezi vlastníkem podzemního objektu nebo jím písemně pověřeným provozovatelem a státní báňskou správou je považována za klíčovou.

Požadavek vychází ze shromážděných poznatků ze správní praxe obvodních báňských úřadů. Při výkonu vrchního dozoru nebyl vždy umožněn vstup orgánům dozoru do podzemního objektu, samotní vlastníci zpochybňovali svá vlastnická práva k podzemním objektům, nepřebírali písemnosti vztahující se k prohlídce podzemního objektu, reálně existující provozované podzemní objekty neměly vůbec žádného dohledatelného vlastníka, u rozsáhlých komplexů podzemních objektů a podzemních objektů zabezpečených proti vstupu nepovolaných osob nebyl vlastník

resp. provozovatel ochoten zajistit doprovod znalé osoby, k řadě podzemních objektů nebyla ze strany vlastníků doložena žádná technická dokumentace.

Se zajištěním nerušeného a rychlého výkonu vrchního dozoru rovněž souvisí vyhláškou stanovené požadavky na dokumentaci a záznamy.

Výsledky prohlídek uchovává ustanovená osoba do příští prohlídky, nejméně však 5 let. Tyto záznamy o výsledcích prohlídek jsou rovněž uchovávány na místně příslušných obvodních báňských úřadech a posléze archivovány. Vyhláškou stanovenou lhůtou došlo ke snížení administrativní zátěže podnikatelů. Další podrobnosti upravuje zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

5. Jaká je působnost orgánů státní báňské správy?

Orgány státní báňské správy mj. vykonávají vrchní dozor nad zajišťováním bezpečného stavu podzemních objektů (§ 39 odst. 1 písm. c)).

Věcná a místní příslušnost orgánů státní báňské správy je podrobněji upravena v zákoně a ve vyhlášce č. 394/2011 Sb., o sídlech obvodních báňských úřadů. Pouze pro úplnost uvádím úplný seznam obvodních báňských úřadů, včetně dalších nezbytných kontaktních údajů:

- 1) Obvodní báňský úřad pro území krajů Jihomoravského a Zlínského, Cejl 13, 601 42 Brno, Mail: podatelna.brno@cbusbs.cz, Datová schránka: 95zadtp, Telefon: 545 321 274 Fax: 545 211 178.
- 2) Obvodní báňský úřad pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského, Kozi 4, P. O. BOX 31, 110 01 Praha 1, Mail: podatelna.obupraha@cbusbs.cz, Datová schránka: ixaaduf, Telefon: 221 775 372, Fax: 221 775 367.
- 3) Obvodní báňský úřad pro území krajů Libereckého a Vysočina, Třída 1. máje 858/26, P. O. BOX 16, 460 01 Liberec, Mail: podatelna.liberec@cbusbs.cz, Datová schránka: tqjaduc, Telefon: 485 340 928, Fax: 485 340 933.
- 4) Obvodní báňský úřad pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého, Veleslavínova 18, P. O. BOX 103, 702 00 Ostrava, Mail: podatelna.ostrava@cbusbs.cz, Datová schránka: da5adv2, Telefon: 596 100 211, Fax: 596 111 805.
- 5) Obvodní báňský úřad pro území kraje Ústeckého, U města Chersonu 1429, 434 61 Most, Mail: podatelna.most@cbusbs.cz, Datová schránka: 4huadu8, Telefon: 476 442, 417 Fax: 476 101 716.
- 6) Obvodní báňský úřad pro území krajů Plzeňského a Jihočeského, Hřímálého 11, 301 00 Plzeň, Mail: podatelna.plzen@cbusbs.cz, Datová schránka: m4eadvu, Telefon: 377 222 367, Fax: 377 222 657.
- 7) Obvodní báňský úřad pro území kraje Karlovarského, Boženy Němcové 1932, 356 01 Sokolov, Mail: podatelna.sokolov@cbusbs.cz, Datová schránka: 7nyadvm, Telefon: 352 350 740, Fax: 352 350 745.
- 8) Obvodní báňský úřad pro území krajů Královéhradeckého a Pardubického, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, Mail: podatelna.hkralove@cbusbs.cz, Datová schránka: gf9adwf, Telefon: 499 815 700, Fax: 499 817 857.

Novela zákona ve znění zákona č. 376/2007 Sb. (a později i zákona č. 184/2011 Sb.) založila novou působnost státní báňské správy, která se však netýká komplexně bezpečnosti provozu podzemních objektů, ale jen bezpečného stavu podzemních objektů jako takových (v rozsahu výše uváděného zmocnění).

Pokud jsou tedy v podzemních objektech zřízena nějaká pracoviště, provozovny, sklady či umístěna a provozována technická zařízení, nespadají v otázkách bezpečnosti práce a bezpečnosti provozu pod vrchní dozor orgánů státní báňské správy. Státní odborný dozor nad takovými pracovišti, činnostmi a technickými zařízeními provozovanými v podzemních objektech zůstává příslušnému orgánu státního dozoru (Státní úřad inspekce práce, Drážní úřad apod.) Požární ochrana, jako výkon dozoru náleží ve všech případech inspekci Hasičského záchranného sboru Ministerstva vnitra ČR.

Pro úplnost je nutné vlastníkům objektů nebo jím písemně pověřeným provozovatelům připomenout, že pokud zamýšlejí provést práce k zajištění stability podzemních prostorů (podzemní sanační práce), jedná se o činnost prováděnou hornickým způsobem, nad kterou vykonávají vrchní dozor orgány státní báňské správy. Tuto činnost smí vykonávat pouze organizace, která je držitelem příslušného oprávnění k provádění této činnosti a z hlediska bezpečného a odborného řízení hornických prací musí mít zajištěnu osvědčenou odborně způsobilou osobu. Výše uváděné činnosti, zejména jejich bezpečné provádění, je upraveno vyhláškou č. 55/1996 Sb., o požadavcích k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při činnosti prováděné hornickým způsobem v podzemí, ve znění pozdějších předpisů.

6. Jaké jsou pravomoci státní báňské správy při výkonu vrchního dozoru nad zajišťováním bezpečného stavu podzemních objektů?

Báňský inspektor je oprávněn

a) vstupovat kdykoliv do objektů, zařízení a prostorů, provádět v nich prohlídky a šetření, požadovat předložení příslušných dokladů, informací a vysvětlení, přesvědčovat se u technických pracovníků o jejich znalosti předpisů uvedených v § 41 odst. 1 písm. a), jakož i zhotovovat fotografické snímky a kopie provozních map a další dokumentace potřebné ke zjištění závad a ke zjišťování stavu příčin a následků závažných provozních nehod (havárií) a závažných pracovních úrazů, b) dávat závazné příkazy, aby byly odstraněny zjištěné závady a nedostatky, a při zřejmém a bezprostředním ohrožení zákonem chráněných obecných zájmů, zejména bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, bezpečnosti provozu a technických zařízení, popřípadě majetku, dávat závazné příkazy k zastavení provozu organizace nebo jeho části, popřípadě jejích technických zařízení, a to v nezbytném rozsahu až do odstranění závad, včetně příkazů k vyvedení pracovníků do bezpečí; dále je oprávněn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu nařizovat nezbytná opatření. Závazný příkaz může být dán ústně nebo písemně; pokud byl dán ústně, je inspektor povinen po ukončení inspekce nebo kontroly jej písemně zaznamenat (§ 42 odst. 2 písm. a) a b)).

K zajištění výkonu vrchního dozoru nad zajišťováním bezpečného stavu podzemních objektů je podle zákona báňský inspektor oprávněn zejména kdykoliv vstupovat do objektů, zařízení a prostorů, provádět v nich prohlídky a šetření. Pokud báňský inspektor v průběhu prohlídky nebo šetření např. zjistí, že v kontrolovaném podzemním objektu hrozí zřejmé a bezprostřední ohrožení zákonem chráněných obecných zájmů, zejména bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, bezpečnosti provozu a technických zařízení, popřípadě majetku, musí vydat závazný příkaz k zastavení provozu nebo jeho části, popřípadě jejích technických zařízení, a to v nezbytném rozsahu až do odstranění závad, včetně příkazů k vyvedení pracovníků do bezpečí.

Obvodní báňský úřad může nařídit vlastníku podzemního objektu nebo jím písemně pověřenému provozovateli, aby s ohledem na povahu podzemního objektu nebo na místní podmínky, zejména hrozí-li riziko vzniku nedýchatelného ovzduší, požáru nebo závalu, zajistil báňskou záchrannou službu. Má-li vlastník podzemního objektu nebo jím písemně pověřený provozovatel nařízenou povinnost zajistit báňskou záchrannou službu, je rovněž povinen zajistit vypracování plánu zdolávání závažných provozních nehod (havárií) a jeho aktualizaci (§ 37 odst. 5).

Svěřená pravomoc vychází ze skutečnosti, že výkon vrchního dozoru na obvodních báňských úřadech vykonávají erudovaní obvodní báňští inspektoři. Tito lidé, vesměs s vysokoškolským báňským vzděláním, doplněným předchozími praktickými zkušenostmi z hornických provozů jsou schopni posoudit místní podmínky, rizikovost atp. Z tohoto důvodu Český báňský úřad ponechal rozhodovací pravomoc – nařídit povinnost zajistit báňskou záchrannou službu - na obvodním báňském úřadě.

Rozsah správního uvážení je tak limitován zákonem a odbornou způsobilostí orgánů státní báňské správy při výkonu vrchního dozoru nad bezpečností provozu podzemních objektů. Rozhodnutí o povinnosti zřídit báňskou záchrannou službu se vydává ve správním řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Má-li vlastník podzemního objektu nebo jím písemně pověřený provozovatel pravomocně nařízenou povinnost zajistit báňskou záchrannou službu, je rovněž povinen zajistit vypracování plánu zdolávání závažných provozních nehod (havárií) a jeho aktualizaci.

Důvodem této úpravy jsou: narůstající počet podzemních objektů a podmínky, ve kterých jsou podzemní díla vedena a provozována (rozvolněné horniny, díla vedená v souvislé zástavbě apod.). Dalším důvodem je reálnější nebezpečí teroristických útoků na podzemní infrastrukturu, které zvyšuje riziko vzniku mimořádných událostí a vyvolává potřebu jejich optimální a odborné likvidace včetně záchrany postižených osob. V takových situacích je báňská záchranná služba připravena v podzemí zasahovat a její činnost je nezastupitelná.

Konkrétní požadavky na plán zdolávání závažných provozních nehod lze dohledat ve vyhlášce. Ustanovení § 8a odst. 1 – 5 vyhlášky požaduje:

- (1) *Plán zdolávání závažných provozních nehod (dále jen „havarijný plán“) musí být vypracován přehledně, srozumitelně a měněn tak, aby odpovídal skutečnosti. Obsahuje část pohotovostní, operativní a mapovou. Nedílnou součástí havarijního plánu je dokumentace vypracovaná podle zákona o požární ochraně.*
- (2) *Pohotovostní část havarijního plánu obsahuje seznam osob, zaměstnavatelů, organizací a orgánů, kterým musí být havárie ohlášena, jakož i zvláštní povinnosti osob, orgánů a organizací v případě havárie.*
- (3) *Operativní část havarijního plánu obsahuje řešení všech druhů havárie, jejichž výskyt v podzemním objektu lze předpokládat, a těch havárií na povrchu, které by svými důsledky ohrozily osoby v podzemí nebo samotný podzemní objekt, prostředky a postupy při záchraně osob, jejich ošetření a transportu, jakož i prostředky pro likvidaci havárie, včetně prostředků první pomoci a jejich rozmístění, způsob vyhlášení poplachu pro zaměstnance organizace a nutné změny ve větrání zajišťující bezpečný odchod osob z postižené části podzemních prostor, a stanovuje dobu, po které musejí být odvolány osoby z podzemí při přerušení větrání.*
- (4) *Pohotovostní i operativní část obsahuje opatření nezbytná pro likvidaci havárie ve vztahu k sousedním podzemním objektům, podzemním dílům a povrchovým objektům.*
- (5) *Mapovou část havarijního plánu tvoří mapa zdolávání havárií, která obsahuje zejména vyznačení podzemních prostor, únikových cest, příjezdových komunikací, umístění prostředků k záchraně osob, jejich ošetření a transportu zraněných osob.*

Účelem tohoto ustanovení je stanovit základní rámec náležitosti plánu zdolávání závažných provozních nehod (havárií), zejména požadavky na havarijní prevenci a na zdolávání předpokládaných havárií. Odstavce 1 - 5 lze využít jako základní osnovu plánu zdolávání závažných provozních nehod. Pouze pro názornost je v příloze č. 3 uveden příklad zpracovaného havarijního plánu v konkrétních podmínkách veřejně přístupné důlní expozice.

Český báňský úřad pouze pro účely vrchního dozoru vede souhrnnou evidenci podzemních objektů a jejich změn. Údaje v evidencích se uchovávají trvale (§ 40 odst. 5 písm. a)).

Při výkonu vrchního dozoru obvodní báňské úřady vedou evidenci podzemních objektů (§ 41 odst. 1 písm. l).

Evidence podzemních objektů vedená obvodními báňskými úřady i souhrnně vedená evidence Českým báňským úřadem je určena pouze pro účely vrchního dozoru orgánů státní báňské správy a je evidencí neveřejnou.

Český báňský úřad ani obvodní báňské úřady neposkytují podle ustanovení § 11 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, informace o konkrétních podzemních objektech.

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob (§ 44a odst. 1 písm. f) a odst. 4 písm. b)

Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako vlastník nebo jím písemně pověřený provozovatel podzemního objektu nesplní některou z povinností podle § 37 odst. 4, 5 nebo 6 nebo podle § 39 odst. 4.

Za správní delikt se uloží pokuta do 2 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. f).

Pokud vlastník podzemního objektu nebo jím písemně pověřený provozovatel:

- neplní povinnost udržovat podzemní objekty v bezpečném stavu,
- neprovádí ve stanovených lhůtách prohlídky k ověřování bezpečného stavu podzemních objektů prostřednictvím organizace, která má zřízenou báňskou záchrannou stanici,
- nezajistí báňskou záchrannou službu, aby s ohledem na povahu podzemního objektu nebo na místní podmínky, zejména hrozí-li riziko vzniku nedýchatelného ovzduší, požáru nebo závalu,
- nezajistí vypracování plánu zdolávání závažných provozních nehod (havárií) a jeho aktualizaci, kde má obvodním báňským úřadem nařízenou báňskou záchrannou službu,
- neohlásí obvodnímu báňskému úřadu existenci, zřízení, nabytí a likvidaci podzemního objektu, změny v jeho rozsahu nebo využití, identifikační údaje podzemního objektu a změny těchto údajů,
- neumožní kdykoliv vstup do objektů, zařízení a na pracoviště,

- nepředloží potřebné materiály, dokumentaci, odborné posudky a nepodá požadované informace a vysvětlení orgánům státní báňské správy,
- neposkytne potřebnou součinnost orgánům státní báňské správy,
- nevytvoří podmínky k nerušenému a rychlému výkonu vrchního dozoru,

tak se vystavuje možnosti uložení sankce za správní delikt. V těchto případech je možno za správní delikt ve správním řízení uložit vlastníkovi objektu nebo jím písemně pověřenému provozovateli pokutu až do výše 2 000 000 Kč.

7. Závěr

Výčet povinností vlastníků podzemních objektů nebo jimi písemně pověřených provozovatelů stanovených zákonem a vyhláškou byl doplněn komentářem na základě shromážděných poznatků státní báňskou správou ke dni 31. března 2013.

Pro úplnost a na závěr příručky všem novým i stávajícím vlastníků podzemních objektů nebo jimi písemně pověřeným provozovatelům uvádím ještě jednu důležitou informaci. Podle ustanovení § 41 odst. 1 písm. i) zákona obvodní báňské úřady při výkonu vrchního dozoru mj. poskytují bezplatně poradenství zaměstnavatelům a pracovníkům, jak vyhovět předpisům o zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení.

Věřím, že shromážděné poznatky státní báňskou správou pod mým vedením napomohou nejen všem čtenářům příručky, ale i Českému báňskému úřadu k získání zpětné vazby pro další postup legislativních prací.

Další informace o organizaci státní báňské správy a o kontaktech na státní báňskou správu, popř. o dalších novinkách, najdete na webových stránkách www.cbusts.cz.

Ing. Ivo PĚGRÍMEK

předseda

Přílohy:

Příloha č. 1 Příklad zhotoveného popisu podzemního objektu s uvedením identifikačních údajů

OKD, HBZS, a.s.
Lihovarská 10/1199
716 03 Ostrava-Radvanice

Popis objektu

č. 17 - Hornické muzeum - důlní expozice

Základní údaje o objektu :

název:	Hornické muzeum - důlní expozice
OBÚ:	Ostrava
evidenční číslo OBÚ:	17
typ:	štoly ve slojích František a Albert se spojovacím překopem
minulý (původní) účel:	součást návštěvnické trasy Hornického muzea
současný účel:	součást návštěvnické trasy Hornického muzea

Ustanovená osoba :

jméno a příjmení:	Ing. Miroslav Fojtik
telefon:	
mobilní telefon:	602541041
fax:	
e-mail:	miroslav.fojtik@okd.cz

Umístění objektu :

adresa:	Ostrava-Petřkovice, Pod Landekem č. 64
město:	Ostrava-Petřkovice
PSČ:	725 29
země:	Česká Republika
GPS souřadnice:	
podrobnější popis:	

Vlastníci objektu :

vlastník:	OKD, a.s.
adresa vlastníka:	Prokešovo náměstí 6/2020, Ostrava-Moravská Ostrava, 728 30, Česká Republika
ič vlastníka:	26863154
provozovatel:	OKD, a.s. - OKD, a.s., Hornické muzeum OKD
adresa provozovatele:	, , , Česká Republika
ič provozovatele:	26863154

Výstavba a uvedení do provozu :

způsob výstavby:	ražním
datum ukončení výstavby:	1994
datum uvedení do provozu:	1994

Podrobný popis :

druh ostění:	Zpřístupněné části štol Albert a František výdřevou , spojovací překop vyztužen ocelovou obloukovou výztuží
druh ostění dle § 3 vyh. 49:	b
popis a stav ostění:	dtto
profil:	spojovací překop K 06, zpřístupněné části štol Albert a František D 5
úklon:	ne

Kontrola objektu :

kontrola:	provedena
datum kontroly:	18.6.2008
perioda kontrol dle vyhl. 49:	5
datum příští kontroly:	6/2013

Přístupnost a napojení :

přístupná délka:	cca 250 m
přístupnost veřejnosti:	ano
přístupnost dle § 3 vyhl. 49:	b
vstupy do objektu:	výtahem, z kompresorovny
napojení na jiné objekty:	ne

Větrání:

způsob větrání:	přirozené
popis větrání:	-
je větrání dostatečné:	ano

Voda:

přítoky vody:	ne
způsob odvádění vody:	gravitační
průměrné čerpané mn.:	-
maximální čerpané mn.:	-

Zajištění a havárie :

současné zajištění BZS:	ne
dosavadní havárie:	ne

Datum: 18.06.2008

Příloha č. 2 Příklad zhodnocení míry rizika

OKD, HBZS, a.s.
Lihovarská 10/1199
716 03 Ostrava-Radvanice

Zhodnocení míry rizika
objekt: č. 17 - Hornické muzeum - důlní expozice

Možné riziko	Nebezpečí				
1. Požár lokální	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☒ malé	☐ zanedbatelné
2. Požár velkého rozsahu	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☒ malé	☐ zanedbatelné
3. Požár na povrchu ohrožující objekt	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☒ malé	☐ zanedbatelné
4. Výbuch plynu nebo prachu	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☒ malé	☐ zanedbatelné
5. Destrukce stavebních konstrukcí	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☒ malé	☐ zanedbatelné
6. Závál	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☒ malé	☐ zanedbatelné
7. Úraz nebo ohrožení nejvíce 10 osob	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☒ malé	☐ zanedbatelné
8. Úraz nebo ohrožení více osob	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☒ malé	☐ zanedbatelné
9. Destrukce technologického zařízení	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☒ malé	☐ zanedbatelné
10. Porucha větrání	☐ vysoké	☐ velké	☒ střední	☐ malé	☐ zanedbatelné
11. Zatopení nebo zaplavení	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☒ malé	☐ zanedbatelné
12. Zaplynování nedýchatelnými plyny	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☒ malé	☐ zanedbatelné
13. Teroristický útok slovní komentář:	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☒ malé	☐ zanedbatelné
14. Nebezpečné látky v podz. objektu	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☐ malé	☒ zanedbatelné
15. Nebezpečné látky v okolí objektu	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☐ malé	☒ zanedbatelné
16. Přírodní živly	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☒ malé	☐ zanedbatelné
17. Výpadek přívodu el. energie	☐ vysoké	☐ velké	☒ střední	☐ malé	☐ zanedbatelné
18. Dopravní nehoda v podz. objektu	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☐ malé	☒ zanedbatelné
19. Vniknutí cizí osoby do objektu	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☒ malé	☐ zanedbatelné
20. Pohřešování osoby	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☐ malé	☒ zanedbatelné
21. Jiné rizika popis jiného rizika:	☐ vysoké	☐ velké	☐ střední	☐ malé	☒ zanedbatelné

Zhodnocení:

Míra rizika vyžaduje zajištění báňské záchranné služby: ano ne

Havarijní plán podzemního objektu je vypracován: ano ne

Vypracoval: 18.06.2008

Brožík

Havarijní plán

pro

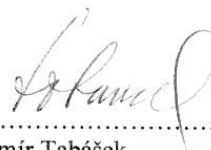
Hornickou expozici LANDEK PARKU

Uložen : kancelář č. 24 ve správní budově LANDEK PARKU

Ostrava-Petřkovice, 1.8.2012

.....
Ing. Lumír Plac
ředitel hornických expozic
„LANDEK PARK“ a „HLUBINA“

.....
Ing. Radomír Tabášek
závodní dolu

Části havarijního plánu

POHOTOVOSTNÍ ČÁST

Pohotovostní část havarijního plánu obsahuje :

- a) seznam zaměstnanců, organizací, právnických a fyzických osob a orgánů, které je nutno v případě určitého druhu havárie povolat,
- b) seznam zaměstnanců, organizací, právnických a fyzických osob a orgánů, které je nutno vyzoomět o určitém druhu havárie,
- c) povinnosti vybraných zaměstnanců při havárii.

OPERATIVNÍ ČÁST

Obsah operativní části havarijního plánu

Operativní část havarijního plánu obsahuje obecné řešení všech předvídatelných druhů havárií:

- požár na povrchu s ohrožením dolu
- požár v dole
- zaplynování (CH₄, CO)
- výbuch CH₄
- zával v důlním díle
- průval vody
- porušení degazačního rozvodu
- zastavení větrání
- výpadek elektrické energie
- vážnější zranění

MAPOVÁ ČÁST

Obsah mapové části havarijního plánu :

- mapa povrchu
- základní důlní mapy
 - situace I.PP
 - situace štoly Franz a Albert
- mapa zdolávání havárií
- mapa větrání

Závaznost havarijního plánu

Havarijní plán je závazný pro všechny, kteří se zdržují v zpřístupněných důlních dílech, pro které je havarijní plán vypracován.

Uložení havarijního plánu

Havarijní plán je uložen v kanceláři č.24 ve správní budově LANDEK PARKU.

Pohotovostní část havarijního plánu

1. Seznam zaměstnanců, organizací, právnických a fyzických osob a orgánů, které je nutno v případě určitého druhu havárie povolat :

- vedoucí likvidace havárie (VLH) – Ing.Radomír Tabášek, tel.: +420 602 746 151
- OKD HBZS, a.s. Ostrava-Radvanice, tel.: 596 258 111
- 1. zástupce VLH – Ing.Lumír Plac, tel.: +420 602 269 785
- 2. zástupce VLH – Mgr.Rodan Broskevič, tel.: +420 602 269 787
- Požární ochrana (jedná-li se o požár na povrchu), tel.: 150
- Rychlá zdravotnická pomoc (v případě ohrožení života), tel.: 155
- Q Elektrik – tel. +420 603 454 682

2. Seznam zaměstnanců, organizací, právnických a fyzických osob a orgánů, které je nutno vyzoomět o určitém druhu havárie :

- dispečink HZS VRD s.r.o., tel.: 595 952 918
- HTB - pohotovost, tel.: 606 761 650
- Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje,
centr. stanice Ostrava, tel. 950 730 311
- Obvodní báňský úřad Ostrava, tel.: 596 100 200, 596 100 201 do 15.00 hod.
tel.: 721 329 164 (inspektoři)
- Policie ČR, tel.: 158

3. Povinnosti pracovníků

3.1 Vedoucí likvidace havárie

3.1.1 Povinnosti vedoucího likvidace havárie

- a) Vedoucí likvidace havárie řídí práce na záchranu pracovníků a zdolávání havárie
- b) Vedoucí likvidace havárie je povinen po obdržení zprávy o havárii se neprodleně dostavit na místo a ujmout se řízení havárie
- c) Vedoucí likvidace havárie po rozboru situace posoudí, případně upraví operativní část havarijního plánu, určí způsob zdolávání havárie a dává příkazy k :
 - záchraně pracovníků a návštěvníků a zejména jejich vyvedení z ohroženého úseku
 - povolání HBZS, popř.jiné záchranné služby
 - zákazu fárání do dolu nebo jeho části s výjimkou báňských záchranářů a pracovníků, kteří do dolu fárají na jeho písemný příkaz
 - povolání dalších pracovníků a organizací potřebných ke zdolávání havárie
 - přisun materiálu a zařízení potřebných ke zdolávání havárie
- d) Po rozboru situace určí okruh ohrožení a zajistí zamezení vstupu do okruhu ohrožení
- e) Určí počátek a ukončení zdolávání havárie. Tyto údaje musí být zaznamenány.

3.1.2 Stanoviště vedoucího likvidace havárie

- a) Stanoviště vedoucího likvidace havárie je v kanceláři č. 24 ve správní budově LANDEK PARKU

- b) Do místnosti, která je stanovištěm likvidace havárie mohou vstupovat, nebo se v ní zdržovat jiné osoby pouze se souhlasem vedoucího likvidace havárie, výjimku tvoří pouze pracovníci státní báňské správy a vedoucí organizace.

3.1.2 Příkazy vedoucího likvidace havárie

- a) Umožňuje-li to situace, vedoucí likvidace havárie dává příkazy písemně. Převzetí příkazu potvrzuje ten, komu je určen, popřípadě ten, kdo je jeho předáním pověřen. Příkazy vedoucího likvidace havárie, které jsou předávány zaměstnanci telekomunikačním zařízením, je povinen zaměstnanec opakovat, a tím potvrdit jejich srozumitelnost.
- b) Vedoucí likvidace havárie zajistí, aby všechny příkazy, hlášení a další důležité skutečnosti spojené s havárií a jejím zdoláváním, i když byly předány telekomunikačním zařízením, byly zaznamenávány písemně chronologicky s udáním času. U příkazů a hlášení se uvede také jméno a příjmení toho, kdo příkazy nebo hlášení dává a kdo je přijímá. Kromě písemného záznamu se o přijatých hlášeních a vydaných příkazech pořizuje zvukový záznam.

3.2 Zástupci vedoucího likvidace havárie

Zástupci vedoucího likvidace havárie se ujímají řízení zdolávání havárie v době nepřítomnosti vedoucího likvidace havárie, nebo na jeho příkaz. V této době mají všechny povinnosti vedoucího likvidace havárie.

1. zástupce vedoucího likvidace havárie – Ing.Lumír Plac
2. zástupce vedoucího likvidace havárie – Mgr.Rodan Broskevič

Datum : 1.8.2012

Podpisy zástupců vedoucího likvidace havárie :

3.3 Povinnosti povolávaných TH pracovníků

- a) vedení průběžné evidence pracovníků, kteří fárají a vyfárají z dolu, včetně kontroly písemných příkazů vedoucího likvidace havárie k fárání do dolu, s výjimkou báňských záchranářů, kteří jsou evidováni zvlášť
- b) zabránění vstupu nepovolaným osobám do objektů dolu
- c) zajištění nepřetržité obsluhy telefonu nebo telefonní ústředny, povolání a informování pracovníků, organizací a orgánů uvedených v pohotovostní části havarijního plánu
- d) zajištění nepřetržitého provozu všech důležitých strojních zařízení (ventilátory, kompresory, dopravní zařízení apod.)
- e) zajištění informovanosti pracovníků elektrárny (rozvodny, energetického dispečinku) o havárii a nutnosti nepřetržité dodávky elektrické energie
- f) zajištění vhodných prostor pro povrchové základny báňských záchranných sborů, pro havarijní komisi, laboratoř apod.

Operativní část havarijního plánu

Předvídatelné druhy havárií:

1. Požár na povrchu s ohrožením dolu
2. Požár v dole
3. Zaplynování CH₄, CO
4. Výbuch CH₄
5. Závažnost v dole
6. Průval vody
7. Porušení potrubí pro odvedení důlních plynů z prostoru za hrázemi k odfukovým komínkům
8. Vážnější zranění
9. Zastavení větrání
10. Výpadek elektrické energie

Postup při zjištění nehody

Prostředky pro odvolání osob z dolu:

- zvuková signalizace – umístění v těžní budově jámy K1
- telefonní síť – umístění v těžní budově (213)

1. Požár na povrchu s ohrožením dolu

- a) v případě zjištění požáru na povrchu s ohrožením dolu okamžitě uvědomí pracovník na povrchu pracovníka v dole a přivolá hasiče
- b) přítomní pracovníci nebo návštěvníci budou vyvedeni do bezpečí nejbližším východem z dolu
- c) žádost o zásah HBZS musí být podložena vážným ohrožením životů nebo materiálových hodnot
- d) v případě potřeby se žádá o spolupráci Policie ČR
- e) po zjištění nehody se zároveň zjistí všechny dosažitelné údaje o druhu a rozsahu nehody a zaznamenají se do „Protokolu likvidace havárie“
- f) pro první pomoc nebo zásah se použije materiál, který je umístěn ve správní budově
- g) provoz dolu musí být, v potřebném rozsahu až do odstranění následků havárie, zastaven

2. Požár v dole

- a) při zjištění požáru v dole přítomný pracovník okamžitě vypne proud
- b) pracovník v dole telefonicky okamžitě uvědomí pracovníka na povrchu
- c) pracovník na povrchu okamžitě vypne hlavním vypínačem celý důl (mimo přívodu hlavního ventilátoru) a vyšle do dolu pracovníky, vybavené maximálním počtem svítek, pro bezpečné vyvedení ohrožených osob
- d) pracovník v dole společně s výpomocí z povrchu vyvede přítomné návštěvníky do bezpečí nejbližším východem z dolu
- e) pracovníci, kteří provádějí v dole práce, musí být neprodleně informováni a musí ihned opustit důl

- f) na hašení požáru v dole se použijí ruční sněhové hasící přístroje, uložené v důlní trafostanici, kompresorovně a v těžní budově
- g) jedná-li se o požár většího rozsahu, který není možno uhasit pomocí ručních hasících přístrojů, je nutné ihned povolat HBZS
- h) o každém požáru musí být veden záznam v provozním deníku a požární knize
- i) provoz dolu musí být, v potřebném rozsahu až do odstranění následků požáru, zastaven.

3. Zaplynování CH₄, CO

- a) je-li zjištěna zvýšená koncentrace důlních plynů v dole, okamžitě se ukončí provoz
- b) jsou-li v dole návštěvníci nebo pracovníci provádějící údržbu, musí být okamžitě odvedeni nejbližším východem z dolu
- c) musí být zajištěn nepřetržitý chod hlavního ventilátoru
- d) podle potřeby vedoucí likvidace havárie přivolá pracovníky HBZS
- e) o celé akci i příčinách se provede záznam
- f) provoz dolu bude obnoven až po vyřešení havárie a kontrole koncentrací zodpovědným pracovníkem

4. Výbuch CH₄

- a) v případě výbuchu CH₄ v dole budou okamžitě přítomní pracovníci nebo návštěvníci vyvedeni do bezpečí nejbližším východem z dolu
- b) okamžitě bude přivolána HBZS, která zajistí zdolání následků výbuchu
- c) v případě, že nebyl poškozen hlavní ventilátor, musí být zajištěn jeho nepřetržitý chod
- d) o výbuchu CH₄ v dole musí být proveden záznam v provozním deníku
- e) provoz dolu musí být, v potřebném rozsahu až do odstranění následků výbuchu, zastaven

5. Závaž v dole

- a) v případě zjištění závalu v dole budou přítomní návštěvníci nebo pracovníci okamžitě vyvedeni z místa ohrožení do bezpečí nejbližším východem z dolu
- b) při zjištění nehody, kdy postižený nelze vyprostit vlastními silami, nebo kterou nelze likvidovat vlastními prostředky, informují se ihned příslušné záchranné služby
- c) žádost o zásah HBZS musí být podložena vážným ohrožením životů nebo materiálových hodnot
- d) po zjištění nehody se zároveň zjistí všechny dosažitelné údaje o druhu a rozsahu nehody a budou zapsány do „Protokolu likvidace havárie“
- e) provoz dolu musí být, v potřebném rozsahu až do odstranění následků závalu, zastaven.

6. Průval vody

- a) v případě zjištění průvalu vody v dole budou přítomní návštěvníci nebo pracovníci okamžitě vyvedeni z místa ohrožení do bezpečí nejbližším východem z dolu
- b) při zjištění nehody, kdy postižený nelze vyprostit vlastními silami, nebo kterou nelze likvidovat vlastními prostředky, informují se ihned příslušné záchranné služby
- c) žádost o zásah HBZS musí být podložena vážným ohrožením životů nebo materiálových hodnot

- d) po zjištění nehody se zároveň zjistí všechny dosažitelné údaje o druhu a rozsahu nehody a budou zapsány do „Protokolu likvidace havárie“
- e) provoz dolu musí být, až do odstranění následků průvalu vody, zastaven

7. Porušení potrubí pro odvedení důlních plynů z prostoru za hráze k odfukovým komínkům

- a) při zjištění porušení degazačního rozvodu budou okamžitě zastaveny prohlídky v dole a přítomní návštěvníci nebo pracovníci budou neprodleně vyvedeni z dolu
- b) pracovník na povrchu, který byl informován o porušení degaz. rozvodu okamžitě vypne hlavním vypínačem el. přívod do dolu mimo hlavního ventilátoru
- c) zjištěnou nehodu budou zdolávat profesní pracovníci HBZS
- d) provoz dolu musí být, až do odstranění následků havárie, zastaven

8. Vážnější zranění

- a) při zjištění nehody, kdy postiženému nelze pomoci vlastními silami, nebo kterou nelze likvidovat vlastními prostředky, je nutno informovat ihned podle druhu nehody příslušnou záchrannou službu
- b) v případě potřeby bude požádána o spolupráci Policie ČR (doprovod, uvolnění cest)
- c) po zjištění nehody se zároveň zjistí všechny dosažitelné údaje o druhu nehody a rozsahu nehody a budou zapsány do provozní dokumentace
- d) v případě přítomnosti návštěvníků se tyto odvedou z místa nehody do bezpečí
- e) při poskytování první pomoci je nutno postupovat podle „Traumatologického plánu“ (viz příloha č. 2)
- f) žádost o zásah u HBZS musí být podložena vážným ohrožením lidských životů

9. Zastavení větrání

- a) při zjištění zastavení větrání okamžitě uvědomí přítomný pracovník pracovníka na povrchu
- b) přítomní návštěvníci nebo pracovníci budou okamžitě vyvedeni nejbližším východem z dolu
- c) po zjištění příčiny zastavení větrání je nutné ihned zahájit práce na odstranění závady
- d) provoz dolu musí být, v potřebném rozsahu až do odstranění poruchy větrání, zastaven

10. Výpadek elektrické energie

- a) při zjištění výpadku elektrické energie okamžitě uvědomí přítomný pracovník pracovníka na povrchu
- b) přítomní návštěvníci nebo pracovníci budou okamžitě vyvedeni nejbližším východem z dolu
- c) po zjištění příčiny výpadku el. energie je nutné ihned zahájit práce na odstranění závady
- d) v případě poruchy v hlavní rozvodně je nutné povolat pracovníky Dalkia a.s. a Q Elektrik
- e) provoz dolu musí být, až do odstranění výpadku, zastaven

Traumatologický plán

Traumatologický plán je plán zabezpečení první pomoci při poraněních a úrazech.

1. Pro pracovníky organizace a návštěvníky dolu jsou stanovena následující zdravotnická zařízení k poskytování první pomoci:

Název	Místo	Telefon
Záchranná služba	Ostrava	155

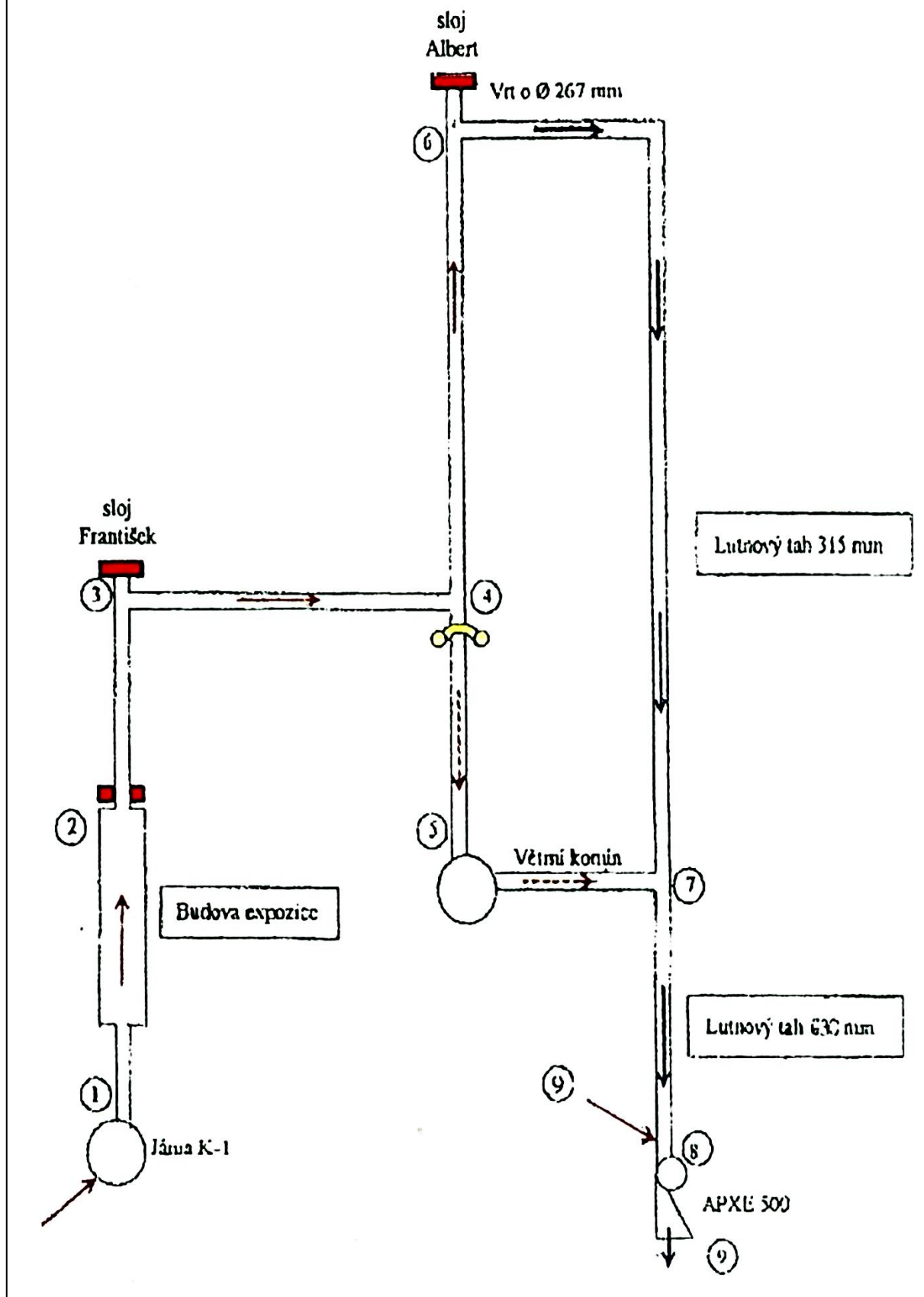
2. Skříňka první pomoci je umístěny ve správní budově.

3. Pro dopravu zraněných osob použijte sanitní vůz záchranné služby, popř. soukromé vozidlo zaměstnanců (za úhradu vzniklých nákladů).

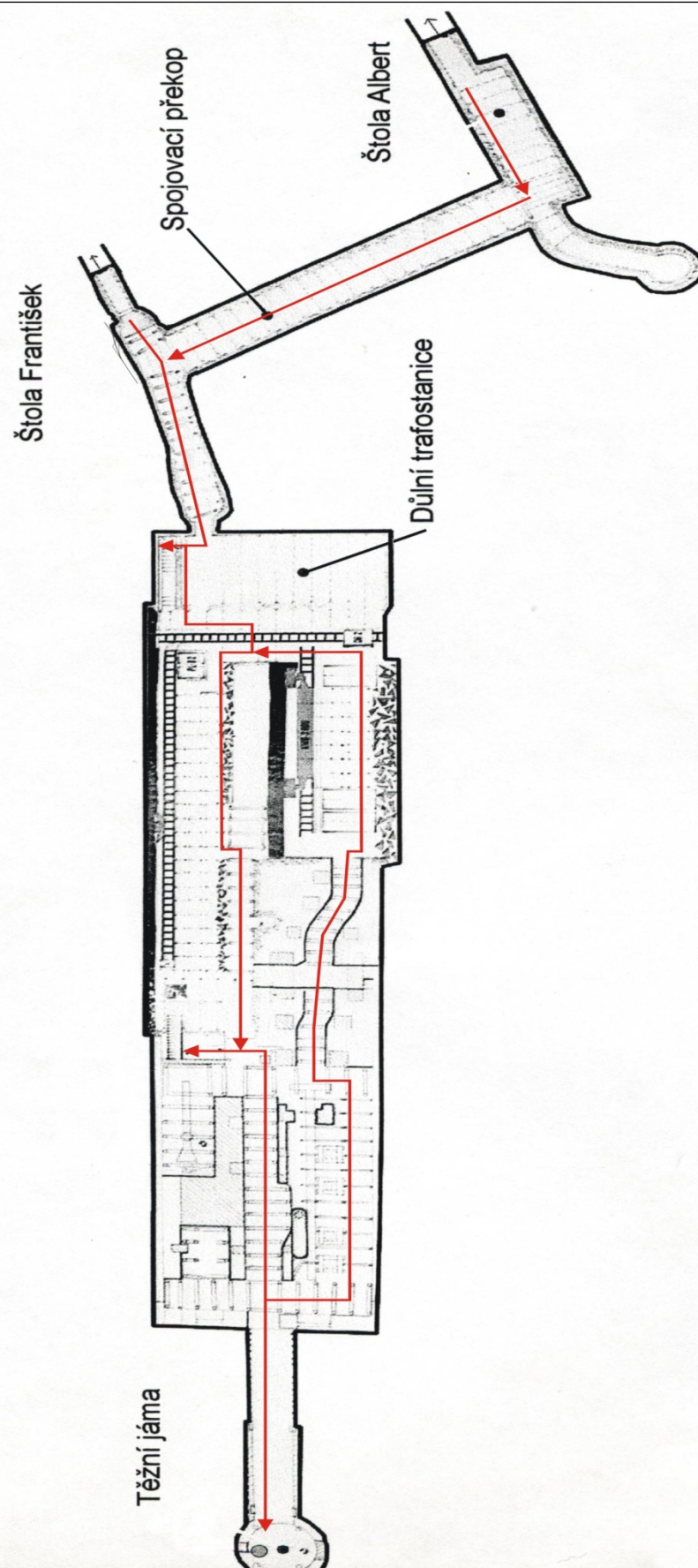
4. Těžké, hromadné a smrtelné úrazy je nutno hlásit:

- HTB - pohotovost tel.: 606 761 650
- Obvodní báňský úřad Ostrava tel.: 596 100 200, 596 100 201
(do 15.00 hod)
- tel.: 721 329 164
(inspektoři)

Mapa větrání na štolovém patře - LANDEK PARK

Únikové cesty zdolávání havárií v důlní expozici na štolovém patře HM

Místo pro poznámky:

Místo pro poznámky:

24. Panna - polska krolowica
ktora byla w roku 1000
zmarla. Jej cialo spocyna
w tym grobie. W roku 1000
zmarla. Jej cialo spocyna
w tym grobie. W roku 1000
zmarla. Jej cialo spocyna
w tym grobie.

Dzie
25. W
dobre
ty
polskiej
no roku 1000
zmarla. Jej
cialo spocyna
w tym grobie.

polakow
zmarla
w tym
grobie
w roku
1000.